

EKOLOGISKT LANTBRUK

Till Södermanlands lantbruk och landsbygd

Nya regler för ekologiskt utsäde och annat växtförökningsmaterial från år 2022

Nr 1 2021

Från och med den 1 januari 2022 gäller nya regler för ekologisk produktion. En av de största förändringarna är de nya reglerna för ekologiskt utsäde. Hur påverkar det din verksamhet och behöver du anpassa din planering redan i år?

Varför nya regler?

De nya reglerna för utsäde ska bidra till ökad utsädestillgång så att allt växtförökningsmaterial kan vara ekologiskt till år 2036. Målet är att användningen av växtförökningsmaterial både från konventionell odling och från omställningsmark ska kunna fasa ut.

Generella dispenser – individuella undantag

Möjligheten för Jordbruksverket att ge generella dispenser för användning av konventionellt odlat utsäde kommer från 2022 att vara mycket små. När det inte finns ekologiskt utsäde att få tag på, och inte heller omställningsutsäde, kommer du att behöva ansöka om individuellt undantag för att få använda konventionellt obehandlat utsäde.

Detaljerna för hur de individuella undantagen kommer att administreras ännu inte klara.

Vad är omställningsutsäde?

Nytt för 2022 är att man kommer skilja på ekologiskt utsäde och utsäde som kommer från mark som ligger under omställning.

Omställningsutsäde är utsäde som skördas tidigast 12 månader efter att omställningen av marken påbörjades. Om det gått kortare tid blir grödan konventionell.

Vad krävs för att utsäde ska vara ekologiskt?

Med de nya reglerna är ekologiskt utsäde sådant utsäde som odlas efter omställningstiden. Omställningstiden för mark och gröda är olika för olika grödor. Det som gäller är att:

- **1-åriga växter till utsäde** skördas som ekologiska om du har odlat dem på mark som har varit omställd under minst 2 år innan du sådde grödan.
- **fleråriga foderväxter till frö** skördas som ekologisk om du har odlat grödan under minst 2 säsonger på mark som har varit omställd under minst 2 år innan du skördar.
- **andra fleråriga växter till växtförökningsmaterial** skördas som ekologiska om du har odlat grödan under minst 2 säsonger på mark som har varit omställd under minst 3 år innan du skördar.

Foto: Kai Pilger - Unsplash

Exempel omställningsutsäde/ekologiskt utsäde:

Exempel A:

Den 1 augusti 2021 påbörjar du omställningen och tar med din mark i certifieringen.

- Du sår vårvete 2022 och odlar den enligt gällande villkor för ekologisk odling. Du skördar odlingen efter den 1 augusti 2022. Utsädet räknas som omställningsutsäde eftersom det är mer än 365 dagar sedan du påbörjade omställningen.
- Du sår och skördar havre under 2023. Utsädet räknas som omställningsutsäde eftersom det är mindre än 2 år från påbörjad omställning till sådden av havren.

Exempel B:

Den 1 augusti 2021 påbörjar du omställningen och tar med din mark i certifieringen.

- Du sår korn med insädd av gräsfrö 2022 och odlar den enligt gällande villkor för ekologisk odling. Du skördar kornet efter den 1 augusti 2022. Utsädet räknas som omställningsutsäde.
- Du skördar din gräsfrövall efter den 1 augusti 2023. Gräsfröutsädet räknas som ekologiskt utsäde eftersom det är mer än två sedan du påbörjade omställningen.

Exempel C:

Den 1 april 2022 påbörjar du omställningen och tar med din mark i certifieringen.

- Den gröda du skördar år 2022 räknas som konventionell.
- Du sår och skördar korn under 2023. Utsädet räknas som omställningsutsäde eftersom det är mindre än två år från påbörjad omställning till sådden av kornet.
- Du sår och skördar havre under 2024. Skörden räknas som ekologisk eftersom det är mer än två från påbörjad omställning till sådd av havren.

Vilket utsäde får jag använda 2021?

Under år 2021 gäller samma regler som tidigare år. Du använder ekologiskt utsäde i första hand. Jordbruksverket har fortfarande möjlighet att ge generella dispenser för användning av konventionellt obetat utsäde.

Vilket utsäde får jag använda från 2022?

Från år 2022 gäller de nya reglerna. Det utsäde du använder ska vara ekologiskt. Utsäde från grödor du sår på omställningsmark under 2021 räknas som ekologiskt utsäde, oavsett när de skördas. Det utsädet kommer att få användas som ekologiskt utsäde tills det tar slut. Tar du eget sådant utsäde behöver du kunna visa ditt kontrollorgan hur du gjort. Det kommer således inte att finnas något omställningsutsäde under 2022. För användning av konventionellt obehandlat utsäde krävs från och med 2022 en ansökan om individuellt undantag. Från år 2023 ska du i första hand använda ekologiskt utsäde, men om det tar slut får omställningsutsäde användas. Information om vilket utsäde som finns tillgängligt (ekologiskt respektive omställningsutsäde) kommer liksom tidigare finnas på webbplatsen <https://se.organicxseeds.com>

Kan jag under 2021 underlätta för kommande år?

Är du en av de som skulle vinna på att ställa om mark redan under 2021? Har du behov av att planera för att kunna ta eget utsäde? Fundera över hur de nya reglerna påverkar din produktion så du kan förbereda dig på bästa sätt!

Källa: www.jordbruksverket.se, -Köpa utsäde för eget bruk, -Använda eget utsäde, -Odlas utsäde. EKO: brev, Jordbruksverket

Länsstyrelsen organiserar regelbundet kostnadsfri rådgivning och kompetensutveckling.

Håll utkik i vår kalender för att ta del av vårt utbud:

https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/om-oss/kalender.html#query/*%3A*

Vill du hellre prenumerera digitalt eller avprenumerera? Kontakta: Jenny Askenfelt jenny.askenfelt@lansstyrelsen.se
Så här hanterar vi dina personuppgifter - Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd